

MARGINALERNAS MÖJLIGHETER - WORLD URBAN FORUM NEAPEL

2012-09-25

Av: S2020

Okej, jag vet att man inte får moralisera kring resvanor. Därför lockar jag här med njutning:

Resa till Neapel med tåg:

Göteborg-Köpenhamn På varsin sida mittgången sitter två grupper med kollegor, en helmanlig och en helkvinnlig. Ventilation och något med sjukvårdsstatistik surrar i luften. Klockan är sex på morgonen och ett av gängen börjar dricka öl och det andra pratar om barn och deras sömnavanor. Passerar Clemenstorget i Lund och Acaciaträden från torgets dåtid susar i minnet. **Köpenhamn-Hamburg** jag läser ut den enda litteratur jag fick med mig i väskan, det är 22 timmar kvar av resan. **Hamburg-München** En liten kupé, i sällskapet en affärsman som drar en DDR-vits för mig som jag inte fattar förrän han har gått av. Jag brukar annars vara förtjust i den humorn men denna var för intern för mig. När han gått av frågar jag den tyska kvinnan mitt emot mig vad floderna heter som vi passerar i det böljande landskapet. Hon vet inte. Men hon jobbar på ett företag i Köpenhamn, och har en svävande älvlik kollega hon gärna berättar om. Jag tar en öl och tittar ut på den namnlösa floden. **München – Venedig** Vi ska sova på tåget. Det är filmfestival i Venedig förstår jag på journalisten som jag delar kupé med. Konduktören, hennaröd, skarpt målade ögonbryn, bär väskor upp och ned från tåget, lyfter små barn, visar mig var alla handfat och knappar är, kommer in på morgonen med ett försiktigt leende, en väckning och en frukost. **Venedig-Rom** en caffè freda på ett café i Rom. En man står och sover i solen/i sitt rus mot husets hörn. **Rom-Neapel** En italiensk familj har en dotter som kan prata engelska med mig och förklara varför en av dem sitter på min plats. Mormor, pappa och mamma ser mycket stolta ut. Neapel Dessa Piazza Garibaldi, över hela Italien, just denna är stor, överflödad av trafik. Jag träffar en norska som ska dit jag ska, och på bussen hjälps vi åt att läsa kartan tillsammans med en italienska som inte kan engelska, som satte sig bredvid mig när jag la upp benen på rullväskan.

Resa till Neapel med flyg:

Flygbuss-flyg-muffins i plastförpackningar-flygbuss.

Bra, då vet ni vad ni ska göra nästa gång så kan vi lämna det ämnet.

Varför resa till Neapel? I början av september hölls det sjätte World Urban Forum där, anordnat av UN Habitat. Programmet var massivt och temat "The Urban Future". Världen träffades under några dagar i en mässbyggnad i Neapels västra delar. Forumet innehöll networking events, större dialoger, ett utställargolv. Min kollega och jag var inbjudna att delta på Mistra Urban Futures och Boverkets gemensamma networking event Designing Fair Cities, och där beskriva vår gemensamma utveckling inom Göteborgs stad av sociala konsekvensanalyser och barnkonsekvensanalyser i fysisk planering. Eftersom Mistra är uppbyggt runt ett antal lokala plattformar där Göteborg är en sådan, hade vårt networking event en bredd i deltagandet med plattformarna i Kenya, Sydafrika och Kina som föreläsare. Innehållsmässigt spände därför seminariet från frågor om Kinas snabba urbanisering och åldrande befolkning, till lokal samverkan i

Kisumu Action Team och förutsättningar för ekologisk rättvisa i större sydafrikanska städer. Även riksantikvarieämbetet deltog på seminariet. Den som vill läsa mer om seminariet kan [gå in här >>](#)

I samma mässkvarter som den svenska montern ordnade Arkitekter utan gränser informella lunchsamtal varje dag. I en monter som de byggt med noll kronors budget genom att samla upp överblivet material på mässområdet och foga ihop det, bjöd de varje dag in till ett öppet samtal. En av dagarna deltog arkitekter som jobbat för Slum/Schack Dwellers International, SDI, ett nätverk för de fattiga i städer världen över. De berättade om hur de gått tillväga för att kunna stödja utvecklingen i de slumområden de arbetat i. En av dem beskrev det som att arbetet i dialog med invånarna innebar att de var tvungna att "unlearn all that we learned at the university". Detta knöt an till diskussionen för dagen om vad som skulle behöva förändras inom arkitektkåren. En förändring av synen på vad professionen är, och en bredare kunskap kring kommunikation och mänskliga processer lyftes som några nycklar. SDI gjorde även avtryck på en av de större dialogerna i den mediteranska teatern, en aula mitt i det vidsträckta stenlagda mässområdet. Ordförande Jockin Arputham från Indien reste sig upp i paneldebatten och sa att ofta blir resultatet av att jag deltar vid en konferens att jag blir inbjuden till en ny konferens. Sluta med det ropade han. Sluta bjuda in mig till nya konferenser, börja prata med folk som bor i fattiga områden i era egna städer istället. Jag kunde inte tolka det på annat sätt än att han ville komma ut ur bubblan flygbuss-flyg-muffins i plastförpackning-konferens-flyg-flygbuss och landa någonstans igen.

Nej, och ni misstänkte det väl, vi kunde inte riktigt lämna frågan om tåg och flyg bakom oss trots allt. Vid ett av tågbytena på vägen hem gick jag in på stationens bokhandel och fick av en slump tag på boken Social Intelligence av Daniel Goleman. Ett val som en underström i min skalle antagligen insåg var självklart. I boken beskriver Goleman förutsättningarna för empati. Han berättar om ett tillfälle när han sett en man ligga avtuppad på stan och alla människor fortsatte passera förbi. Goleman stannade däremot till för att se hur det var med mannen – och i ögonblicket han gjorde detta stannade plötsligt fler. Någon gick och köpte en korv till mannen, någon annan ringde en ambulans, och en liten stund senare satt mannen upp och käkade, inrullad i en filt. Man skulle kunna tolka det så att Goleman var mer empatisk än de människor som flödade förbi utan att stanna. Själv har han en annan förklaring – han hade nyligen varit ute och gjort research för en artikel om uteliggare tillsammans med en man som jobbade med frågan. Det gjorde att han fått en annan blick och därför stannade han till. Och – vilket är den poäng som han kommer fram till och som jag vill använda mig av här – när han stannade öppnade han en lucka för ett annat förhållningssätt för de människor som rörde sig i strömmen. En lucka för att prioritera något annat än att snabbt komma fram till sitt mål. Han säger vidare att en av de bästa förutsättningarna för ett empatiskt samhälle är att det finns ett tidsutrymme – det är bara med lite tid på sig man kan leva sig in i hur en annan människa har det. Och tycker man sig inte ha den tiden så får man gå på att alla människor som rör sig framför en nog har gjort en korrekt bedömning när de inte stannat för att hjälpa mannen – vilket de kanske inte alltid har.

Berättelsen knyter an till något som jag mer och mer ser som förutsättningen för social hållbarhet – att ha tidsmarginaler. Ju mer effektiviserade och maximerade våra vardagsmönster är, ju mindre öppningar finns det för inflöde av alternativa möjligheter. Men bänder man upp en tidslucka där i schemat öppnar sig en ingång till de liv som pågår utanför den egna bubblan. Man känner kanske inte till floderna eller fattar humorn där i öppningen. Men en indigoblå fjäril stor som en handflata fladdrar förbi, och andra mönster blir möjliga.